

ЕЛИ ПЕОНИДУ
Кипър

жеста с представата за съредото чена и окрилена работа на мисълта. Подобни реализации имахме предвид, когато говорехме за проекцията на различните страни на човешката личност в пространството. Именно практиката, и то трудова, творческата практика характеризира и обединява отделните изобразителни моменти. Не е било необходимо на Сергей Пустовойт да разказва подробно („В ателието“). Кръбните звуци на мелодията в съседство с острите, извисяващи се очертания на готическата рамка от алтар възвестяват победния и мъчителен преход от съзерцанието към творческия акт. Много показателно е, че този широк идейно-нравствен диапазон и българските, и съветските художници са постигнали в рамките на един сравнително сироман тематичен обхват на материала. Преобладава темата за мрежата, моите приятели, моя съкровен свят. Радостно е, че съответствието между отделното „аз“ и социалистическото общество се постига не чрез патетична идеализация и изкуствена героизация. Смятаме, че това е ярко свидетелство за зрелостта на нашите обществени отношения, които създадоха устойчив социален статут на човека-творец, човека-създател на нравствени и естетически блага. Съвършено закономерна е мажорната интонация на тяхната художествена реч, проста и искрена. Свидетели сме на естетическа програма, която не е наложена от външни съображения, а е израз на дълбоки потребности на цял един социален колектив да мисли, чувствава и действа по определен начин в името на една цел. Като цяло приятен вкус е претърпяла коренна промяна на своето естетическо съдържание. Отделните картини като емоционално звучащи и пластически постижение не са в никакъв случай адресирани към отделни групи зрители — любители на определена тематика и форма. В пълния смисъл на тези думи изкуството става общонародно.

Ние не говорихме за радващите успехи на унгарските живописци и на другите участници в конкурса не защото те са под нивото на споменатите произведения. Нашата задача беше да изясним не толкова формалната, а идейно-нравствената близост между художествен идеал и произведение при българските и съветските живописци. На изследователите предстои първо да анализират историческите връзки между сегашното състояние и преходните етапи от развитието на изкуството на реализма. Освен това трудно е в рамките на една статия да бъде направен изчерпателен обзор на всички проблеми, решения и експерименти, които са реализирани от участниците в Първия международен конкурс за млади живописци. Достатъчно е само да споменем, че своеобразието на емоционалния климат на всеки раздел от тази изложба може да получи най-разнообразни тълкувания и формулировки за спецификата на даденото национално виждане. Обикновено подобни статии завършват с пожелание за нови успехи. Пожелаваме на младите творци още по-голяма са-

Една жена от Фамагуста

В неделя на 14 юли 1974 г.

Под сянката на лозата, в двора седя
и без да виждам, гледам в черното утро:
Кърпя чораните на сина ми — войника.
Бялата му риза чака спокойно подсвиркването.
Разплакана, сред сенчести и светли мрежи от листа,
лозата рисува картина, която наблюдавам,
без да я разлиствам, зад воала на деия.
Затваряй, ми казва, очите си,
за да не видиш кървавата му коса
на мръсния асфалт.
Очите му отворени към слънцето
да не видиш ...

Погледът ми унесено почива върху босилека.
Ще хвърля листенце в сладкото от кълини,
което приготвих за годеща на дъщерята.
Чисто е то и мирише на нейната девственост.
Ето я, бродира до мене, също като Ародафну,
корените и стеблата на босилека бродира.
И аз гледам и не виждам
как нейната луда душа се влачи угнетена.
Ароматът на босилека крещи:
бягайте, бягайте, дъщери на Саламис,
дъщери на Енгоми.
Пиратските кораби вече четири хиляди години
пътуват,
за да ви намерят и грабнат, да ви отнесат.
Ето ги кървавите им следи по златния пясък,
разрушили нежните кули на децата.

Избърсвам по навик кандилото на баба.
И чувам, но не разбирам отчаяния вой на праха:
Събери ме като златен прах,
скрий ме като реликва на гърдите си.
Аз прегръщах джезвето на следобедното ти кафе
и прикята в писания сандък на дъщеря ти.
Постави ме под възглавницата,
за да ти връщам в съня образите,
които все ще ти бягат.
Отляво или отдясно на часовника
е закачена сватбената ни снимка.
Часовникът, който бие и още малко да се пръсне —
тъй лудо бие, че не сварвам да преброя ударите.

Под сянката на лозата, в двора седя.
А картчиците са вече на мястото си,
насочени право срещу сърцето ми.

Преведе ИВАН ЗЛАТЕВ

14 юли 1974 г. — навечерието на преврата.
Ародафну — момински трагичен образ от кипърския епос.
Саламис и Енгоми — древни кипърски градове близо до Фамагуста.

По страниците на чуждия печат

В БРОЙ 4 на излизащото в Бърно сп. „Университас“ е поместено стихотворение от Веселин Ханчев в превод на проф. Иван Доровски. Отпечатаните неотдавна във в. „Равност“ творби от Стефан Цанев и

Георги Алексиев са дело на същия преводач. СП. „СВЕТОВНА ЛИТЕРАТУРА“ — Прага, е публикувало цикъл стихове от Вълчо Раковски в превод на Властимил Маршичен с бележка за автора.

Наши автори в чужбина

ПО СЛУЧАЙ 100-годишнината от смъртта на Христо Ботев изд. „Татран“ — Братислава, е публикувало сборник със стихове на поета под заглавие „Песента на Балкана“. Преводите са дело на Ян Кошма. ИЗД. „ХУДОЖЕСТВЕННА ЛИТЕРАТУРА“ — Москва, е отпечатало в поредицата си „Библио-

под редакцията на Б. Брайнава, Н. Гилевич, Н. Гилен Д. Марков, П. Нилин, О. Шестински, том с избрани творби от Христо Смирненски, Гео Милев и Никола Вапцаров. Предговорът е написан от Нил Гилевич. Преводите са дело на избрани поети, между които Л.